

ČETRTEK, 7.5. 2020

DOBRO
JUTRO

facebook.com/Moje.Rasplozenje

NIT

Različne snovi različno prevajajo toploto

- Preberi učno snov v Učbeniku, str. 70

Materiale ločimo na toplotne **izolatorje** in toplotne **prevodnike**.

Toplotni izolatorji so snovi, ki **slabo** prevajajo toploto. To so **volna, les, stiropor, zrak**.

Toplotni prevodniki pa so snovi, ki **dobro** prevajajo toploto, to so vse **kovine**.

V kuhinji imamo običajno lesene kuhalnice, saj je les dober toplotni izolator.

Kuhinjska posoda ima plastične ali lesene ročaje. Posoda, v kateri kuhamo in pečemo, pa je kovinska ali teflonska. Je iz materiala, ki dobro prevaja toploto, zato se hitro segreje.

Toplota ne prehaja skozi vse snovi enako hitro.
Snovi, ki zelo slabo prevajajo toploto, so
TOPLOTNI IZOLATORJI.

S TOPLOTNIMI
IZOLATORJI SO
OBLOŽENE ZGRADBE, DA
SE POLETI PREVEČ NE
SEGREJEJO IN POZIMI
PREVEČ NE OHLADIJO.
Tako prihranimo veliko
ENERGIJE.

Stiropor je
najboljši
toplotni
izolator.

PREVODNIKI toplote so snovi, ki dobro prevajajo
toploto.

Ni pa snovi, skozi katero toplota sploh ne bi mogla
prehajati.

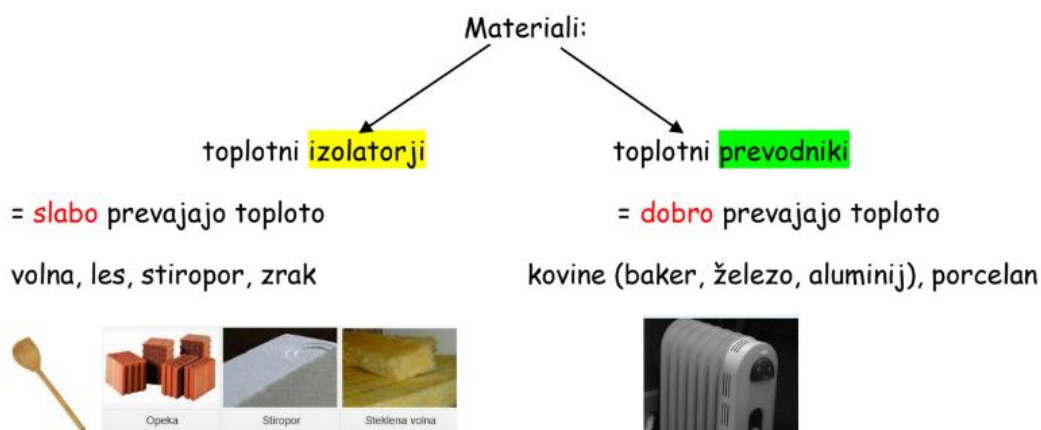
Ena dejavnost- ob pomoči staršev izvedi dejavnost (Učbenik, str.70)

V lonček vroče vode namoči žlico iz lesa, kovine in plastike. Po dveh minutah jih potipaj.

Najbolj vroča žlica je iz materiala, ki dobro prevaja toploto in je toplotni prevodnik. Najhladnejša žlica je iz materiala, ki slabo prevaja toploto in je toplotni izolator.

Katera se je ogrela najbolj? Katera najmanj?

Oglej si poskus prevajanja toplote

<https://eucbeniki.sio.si/nar6/1216/index4.html>

SDZ, str. 76

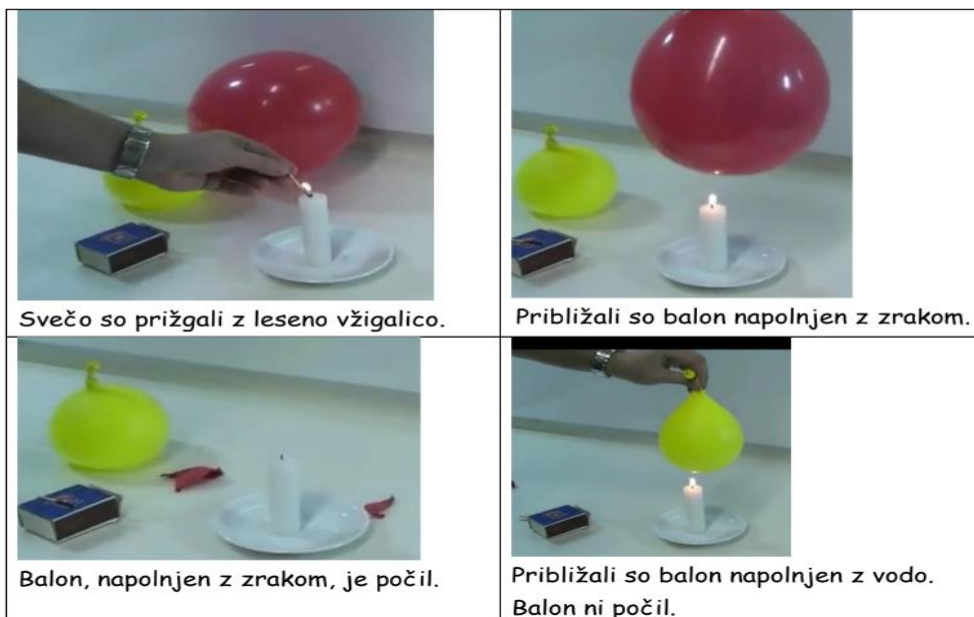
1., 2., 3., 4. naloga **Preberi navodila in reši naloge.**

Preberi učno snov v Učbeniku, str. 71

Oblačila, ki jih nosimo pozimi, so iz materialov, ki so dobri toplotni izolatorji. To so na primer izdelki iz volne. Če nimamo na voljo volne, lahko to nadomestimo z več plastmi oblačil iz drugih materialov.

Med plasti oblačil se ujame **zrak**, ki je dober **toplotni izolator**.

Da je zrak dober toplotni izolator, se lahko prepričate ob ogledu naslednjega poskusa. Nad ognjem so segrevali balon z zrakom in balon z vodo.

Mirujoč zrak je dober toplotni izolator, zato je toplotni tok skozenj zelo majhen. Zrak se zaradi tega na mestu segrevanja močno ogreje. Zato je v našem primeru balon počil. Voda pa dobro prevaja toploto, zato se ni preveč ogrela na enem mestu.

Preberi Dve zanimivosti

Odgovori na tri vprašanja. Odgovore zapiši v zvezek.

Moram vedeti – preberi in si zapomni.

Dejavnost

Potrebuješ 3 kocke ledu.
Eno položi na kovino,
drugo na les,
tretjo pa zavij v volneno krpo.

V kakšnem vrstnem redu se kocke
stalijo? Utemelji odgovor.

Odgovor zapiši v zvezek.

Zapis v zvezek

RAZLIČNE SNOVI RAZLIČNO PREVAJAJO TOPLOTO

1. Toplotni **izolatorji** so snovi, ki **slabo** prevajajo toploto. To so volna, les, stiropor, zrak.
2. Toplotni **prevodniki** pa so snovi, ki **dobro** prevajajo toploto, to so vse kovine.

GOS

Se spomniš o čem smo se učili nazadnje? O vlaknih. Rastlinskih vlaknih. Ponovi, kar veš o njihovih lastnostih.

Danes boš več izvedel o živalskih vlaknih. Naslednje besedilo je kopirano iz učbenika za gospodinjstvo, Radovednih 5. Preberi besedilo in odgovori na vprašanja.

Živalska vlakna

Živalska vlakna nastanejo kot izrastki na koži živali – dlake, na primer ovac, koz, kamel in kuncev –, ali izločki gosenic, metuljev in pajkov. Živalska vlakna so zgrajena iz beljakovin.

Lastnosti živalskih vlaken:

- so manj trdna kot rastlinska, a bolj raztezna in prožna, zato se izdelki ne mečkajo ali pa se gube izravnavajo, če jih obesimo,
- so zelo vpojna, barvati jih je mogoče v različne barvne tone,
- dobro zadržujejo toploto, zato so večinoma uporabna za izdelavo zimskih oblačil,
- oblačila se na suhem zraku naelektrijo.

Najdražje vlakno na svetu je vlakno vikunje; kamele, ki živi visoko v Andih (Južna Amerika).

Volna

V Sloveniji zavržemo okoli 40 % nastrižene volne.

Volna je dlaka ovce ali jagnjeta. Iz kože raste vse leto, poleti je redkejša, krajša, pozimi pa gostejša in daljša. Volno dobimo s striženjem živih ovac. Za volno so značilne bela, rahlo rumenkasta, rjava ali črna barva.

Med skodranimi volnenimi vlakni se zadržuje zrak, ki se zaradi telesne toplote segreje, zato so volnena oblačila topla. Volnene izdelke večinoma uporabljamo za zimska oblačila (na primer plašče), odeje, dekorativno blago in preproge.

Ročno striženje ovce

Kakovostno volno dajejo ovce pasme merino ali merinovke.

Volnena zimska oblačila

Gojenje sviloprejk za proizvodnjo svile se je začelo pred 5000 leti na Kitajskem.

Kaj vse je potrebno, da nastane svila?

Svila

Svila je izloček gosenic metuljev sviloprejk. Ličinka ali gosenica metulja objeda murvine liste in se s svileno nitjo v dolžini od 3000 do 4000 m zaprede v kokon in zabubi. Ko se buba prelevi v odraslega metulja, ta pregrizne kokon in odleti. Svilene niti pridobijo tako, da kokone namakajo v vroči vodi. Tako uničijo bube, še preden jim uspejo pregrizniti kokon. Vroča voda tudi zmehča lepljivo snov med nitmi.

kokon sviloprejke z bubo

ličinka sviloprejke

Naravna tekstilna vlakna

Svila je edina tekstilna surovina, ki je že v naravi v obliki niti. Je tanka in trdna. Je manj prožna od volne, zato se bolj mečka. Prati jo je treba pazljivo. Odlikujejo jo belo-rumena barva, gladkost, šelesteč otip in značilen lesk. Svilo je mogoče obarvati v žive barvne tone.

Čeprav ohranja toploto, je najpriporočljivejša za izdelavo poletnih oblačil. Pogosto jo uporabljamo za svečana oblačila ter modne dodatke, kot so kravate, rute in šali.

Pod mikroskopom opazimo, da je površina volnenih vlaken luskasta. Med luske, ki se prekrivajo kot strešna opeka, se ujame zrak.

Niti na posebnih strojih odvijajo z več kokonov hkrati.

Svilena vlakna se izrazito lesketajo.

Svileno vlakno je pod mikroskopom videti kot gladka cevka.

Izdelek!

Dejavnost

Izdelaj svojo zbirko tekstilnih vzorcev in jo poimenuj Od tekstilnih surovin do blaga. Na list papirja nariši razpredelnico s štirimi stolpci, eno naslovno vrstico in šestimi običajnimi vrsticami (glej ilustracijo). Poišči različne tekstilne surovine (vlakna) in jih nalepi v 1. stolpec pod rubriko vzorec ter zraven napiši, katere vrste vlakno je. Nato izpolni ostale rubrike.

VZOREC	SUROVINA	LASTNOSTI	NAMEN UPORABE

Moram vedeti

Naravna vlakna so rastlinska in živalska. Rastlinska pridobivajo iz bombaževca, lanu, konoplje in nekaterih drugih rastlin. Živalska vlakna so izločki gosenc sviloprejk ali pa dlake ovac in drugih živali.

Ponovim

- 1 V čem se rastlinska vlakna razlikujejo od živalskih?
- 2 Razloži, zakaj volnena vlakna dobro zadržujejo telesno toploto.
- 3 Primerjaj pridobivanje volne in svile. Katero je bolj prijazno do živali?

Če te več zanima, si oglej naslednji video <https://www.youtube.com/watch?v=jLVpElqoluQ>

ODGOVORI na vprašanja v zvezek

1. Kakšne so lastnosti živalskih vlaken?
2. Napiši vsaj tri primere oblačil iz živalskih vlaken.
3. Kaj je volna?
4. Kako jo dobijo?
5. Kaj je svila?
6. Iz česa pridobivajo svilo?
7. Kdaj in zakaj in za katere priložnosti se priporoča nošenje svilenih oblačil?

LUM, SLOVENŠČINA (petek)

Igra Igriva košarka:

1. Poišči nekaj praznih škatel. Predlagam tri, lahko pa tudi več.

2. S škarijami jih poreži, da bodo vse enake.

3. Iz papirja, naredi žogico. Papir zmečkaš in ga zalepiš z lepilnim trakom. Lahko pa uporabiš kakšno drugo žogico, če jo imaš doma.

4. Izmeri stranice škatel, izreži ustrezajoče papirje in stranice polepi.

5. Naša igra je končana. Izdelal si koše in žogo za zabavno košarko. Na škatle lahko nalepiš še listek s točkami in pripraviš domače tekmovanje. Uživaj pri igri.

Napiši navodila (pravila) igre.

Navodila za igro in fotografijo izdelka **oddaj do ponedeljka, 11. 5. 2020.**

Primer navodil

Človek ne jezi se

Igra Človek ne jezi se je namenjena 2-4 igralcem, starosti nad 4 leta. Ko igro igrajo 4 igralci, je igra enaka ostalim igram Človek ne jezi se, ki jih že poznate. V primeru, da igrajo samo 3 ali 2 igralca, pa lahko odigrate to igro izredno hitro kot še nikoli. Je edinstveno prilagodljiva.

Pripomočki

1 igralna tabla

4 rumene, 4 rdeče, 4 zelene in 4 modre igralne figure

1 kocka

Cilj igre

Igralci morajo svoje figurice čim prej pripeljati v svoje »domove«. Tisti igralec, ki prvi postavi vse figure v »dom« je zmagovalec.

Priprava

Vsak igralec si izbere barvo figur in jih postavi na, v enaki barvi, označena štartna mesta. Igralci mečejo kocko po vrsti, v smeri urinega kazalca. S figurico lahko začnete igrati takrat, ko vržete šestico na kocki, postavite jo na prvo oznako. Kadar imate na štartnem mestu še vse figurice, imate vsakič, ko ste na vrsti 3 možnosti poskusa vreči šest. Vsakič, ko vržete šest, lahko takoj zatem še vržete 1x in se pomaknete za vrženo število naprej. Najboljše pri tej igri je, da lahko igralno površino prilagajate številu igralcev in tako igra hitreje poteka. Kot vidite sta dva dela na igralni površini premična in jih lahko obrnete po želji. Če obrnete samo eno ploščico, lahko igrajo 3 igralci, kadar obrnete obe pa je igra primerna za 2 igralca.

Pravila igre

Igralec, kateri vrže 6, lahko meče še 1x. Kdor vrže šestico, lahko svojo figurico postavi na polje pred štartnim mestom in ponovno vrže kocko ter nato naredi ustrezno število korakov. S figurico lahko začnete igrati takrat, ko se vrže šestica. Vsak se sam odloči, s katero figurico na tabli se bo odločil vstopiti v igro. Če nekdo pristane na polju, kjer se že nekdo nahaja, tudi, če je vaša, se le-ta izbije in mora spet čakati na šestico, da s figurico ponovno začne na začetnem polju. Na cilj lahko figurica pride takrat, ko igralec vrže točno toliko, kolikor korakov mu še manjka do cilja. Če igralec vrže več kot je število manjkajočih korakov do cilja, se figurica pomakne za toliko korakov nazaj, za kolikor je vržena številka presegla potrebno število korakov do cilja. Zmagovalec igre je tisti, ki prvi pripelje svoje 4 figurice na cilj.

Navodila za uporabo

Prosimo, da shranite originalna navodila in embalažo! Bodite pozorni na to, da je igrača narejena iz lesa, ki je naravni material. Igro hranite pri sobni temperaturi in v suhem prostoru. Upamo da bo igra v zadovoljstvo in veselje tako malim kot velikim!

Pozdravljeni! Počitnice so za nami, pred nami pa nov delovni mesec. Upam, da ste se imeli lepo in da ste pripravljeni na delo.

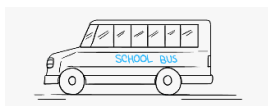
1. Rešitve DZ str. 84 / vaja 7: **hospital**, bank, post office, museum, pet shop, video library, shop.

Rešitve DZ str. 85 / vaja 8:

- There is a swimming pool in the town.	There isn't a swimming pool in the ...
- There are schools in the town.	There is a school in the village.
- There is a park in the town.	There isn't a park in the village.
- There is a library in the town.	There isn't a library in the village.
- There isn't a post office in the town.	There isn't a post office in the village.
- There isn't a supermarket in the town.	There is a supermarket in the village.
- There isn't a bakery in the town.	There is a bakery in the village.
- There isn't a pet clinic in the town.	There is a pet clinic in the village.

2. Danes bomo opisovali pot v šolo. Kako pridete zjutraj v šolo v običajnih razmerah (ko ni koronavirusa)?

How do you go to school in the morning? Do you go

by bus?

by car?

by bike?

.... or do you

walk to school?

I go to school **by** car.

On my way to school I see interesting things and places: a bus station, a supermarket, a park, many houses...

What do you see on your way to school? (Naštejte nekaj zgradb v angleščini.)

3. V **UČ str. 86 / vaja 11** si boste ogledali in poslušali, kako gresta brat in sestra, Lance in Connie, v šolo. Ker sta dvojčka, živita v isti hiši in se vsako jutro skupaj odpravita od doma. Connie pride zmeraj pravočasno k pouku, Lance pa vedno zamuja in zato se učiteljica jezi nanj. Poslušajte posnetek na spodnji povezavi (številka posnetka se ujema z UČ) in spremljajte pot po zemljevidu ob vaji:

<https://my-sails.com/ucenci>

No, ste ugotovili, zakaj je Lance vedno pozen? Ustno povežite dele povedi v **11b** in odgovorite na vprašanja v **11c** (tudi ustno).

11b 1 - Connie and Lance leave home together.

2 - At the bank, Lance meets his friends.

3 - Lance, Bob and Hans keep walking on their own.

4 - First they check the cinema programme.

5 - Next they stop at the music shop.

6 - Then they visit the lions.

7 - After buying some buns, they feed the birds.

8 - When they finally come to school, the teacher is not pleased.

4. Sedaj pa boste rešili **DZ str. 86 / vaja 10 in 11**. Rešitve sledijo naslednjo uro.

Želim vam uspešno delo!